

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 52/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. K2-31C/89/2008 zo 17. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným uznesením mestského súdu o trovách konania. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a uplatňuje si primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka je na základe žaloby podanej 8. júla 2008 pôvodne na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) v procesnom postavení žalovanej strany v konaní o určenie vlastníckeho práva a o vypratanie z bytu vedenom pod sp. zn. 31C/89/2008.

4. Okresný súd rozsudkom z 23. októbra 2017 rozhodol tak, že vyhovel žalobe žalobcu. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 9Co/140/2018 zo 16. januára 2019 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

5. Vyšší soudní úředník uznesením z 20. októbra 2021 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 7 133,43 eur a trov odvolacieho konania vo výške 0 eur. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka v jeho prvom výroku podala sťažovateľka sťažnosť.

6. Mestský súd namietaným uznesením zo 17. septembra 2024 zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka tak, že sťažovateľke uložil povinnosť nahradit' žalobcovi trovy prvoinštančného konania vo výške 2 865,54 eur a v druhom výroku uznesenia rozhodol, že sťažovateľke nárok na náhradu trov sťažnostného konania nepriznáva.

7. Mestský súd konštatoval, že napriek tomu, že sťažovateľka bola v konaní o sťažnosti úspešná, nárok na náhradu trov konania o sťažnosti jej nepriznal s odôvodnením, že za trovy konania sa považujú len také výdavky, ktoré vznikli v konaní, t. j. v období od začatia konania do jeho skončenia právoplatným súdnym rozhodnutím, pričom poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 207/2019 z 26. septembra 2019. Súd zdôraznil, že tak rozhodol preto, lebo rozhodovanie o sťažnosti proti rozhodnutiu o výške náhrady trov konania už nie je štádiom rozhodovania o veci samej a predmetné konanie bolo právoplatne skončené.

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že jej nebola priznaná náhrada trov sťažnostného konania aj napriek tomu, že bola z procesného hľadiska v konaní plne úspešná, keďže mestský súd výrazne znížil rozsah nároku na náhradu trov konania oproti nároku určenému uznesením vyššieho súdneho úradníka. Opravný prostriedok pritom neuplatnili obe strany sporu, ale iba sťažovateľka ako žalovaná, a preto mal súd priznať sťažovateľke z procesného hľadiska plný úspech v rámci sťažnostného konania.

9. Sťažovateľka poukazuje na relevantnú zákonnú úpravu, ako aj judikatúru ústavného súdu. Napádané uznesenie vydané mestským súdom považuje sťažovateľka za zmätočné, právne svojvoľné, neurčité pre nezrozumiteľnosť, nezákonné a ústavne nekonformné. Namieta, že uznesením mestského súdu jej bolo odopreté právo na spravodlivý súdny proces, ako aj právo na súdnu a inú právnu ochranu a v dôsledku nepriznania náhrady trov sťažnostného konania došlo zo strany porušovateľa i k porušeniu jej práva vlastniť majetok a práva pokojne užívať majetok.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Otázkou nároku na náhradu trov tzv. sťažnostného konania sa ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti už opakovane zaoberal. Vzhľadom na odlišné právne názory senátov ústavného súdu v tejto právnej otázke ústavný súd uznesením pléna sp. zn. PLz. ÚS 2/2024 z 18. decembra 2024 v konaní o zjednotení právnych názorov senátov rozhodol, že v rozpore so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je právny názor, podľa ktorého sudca súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o sťažnosti podľa § 239 CSP proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania má právomoc rozhodnúť aj o náhrade trov, ktoré stranám vznikli v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania.

11. Ústavný súd v uvedenom uznesení konštatoval, že rozhodovanie o náhrade trov konania nie je cieľom sporového konania, ale zjednodušeným a koncentrovaným nástrojom na zabezpečenie náhrady ujmy, ktorá strane vznikla v súvislosti s uplatňovaním jej hmotného práva, a taktiež uviedol, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka nemá žiadny zákonný podklad na to, aby vôbec o náhrade trov „sťažnostného konania“ rozhodoval.

12. Ústavný súd tak za zjavne neodôvodnené, arbitrárne či ústavne neudržateľné nepovažuje uznesenia súdu prvej inštancie, ktorými procesne úspešným sťažovateľom nebol priznaný nárok na náhradu trov sťažnostného konania, zohľadňujúc osobitný charakter tohto konania.

13. Mestský súd sa v namietanom uznesení uplatneným nárokom sťažovateľky zaoberal, pričom závery, ku ktorým dospel pri riešení právnej otázky nároku na náhradu trov sťažnostného konania, nezakladajú dôvod na výnimočný zásah ústavného súdu do napadnutého uznesenia v súlade s právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Nebolo zistené, že by posudzované uznesenie mestského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore (nesúlade) s platnou právnou úpravou týkajúcou sa náhrady trov konania či nedostatočne odôvodnené.

14. Pretože v danom prípade mestský súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením mestského súdu a obsahom označených práv neexistuje taká relevantná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu